

30 sierpnia 1926 r.

URZĄD PATENTOWY

B 416, 47/26

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 3738.

Kl. 15 e 13.

Adrema Maschinenbauges. m. b. H.
(Berlin, Niemcy).

Urządzenie w maszynach do drukowania adresów lub podobnych tłocznich, służące do samoczynnego przerywanego przesuwania drukowanego arkusza.

Patent dodatkowy do patentu Nr 3390.

Zgłoszono 27 grudnia 1923 r.

Udzielono 16 grudnia 1925 r.

Pierwszeństwo: 19 maja 1923 r. (Niemcy).

Najdłuższy czas trwania patentu do 7 listopada 1940.

Wynalazek dotyczy maszyny do drukowania adresów lub podobnej tłoczni drukarskiej z urządzeniem do samoczynnego, przerywanego przesuwania drukowanego arkusza według patentu Nr 3390. Istotą wynalazku jest zastosowanie elektrycznego wyłącznika, przesuwanego na ramie urządzenia do przesuwania i dającego się w dowolnym miejscu nastawić; wyłącznik ten wskutek zwrotnego biegu płyty prowadzącej z drukowanym arkuszem zamyka obwód prądu, wskutek czego następuje w zwykły sposób wyłączenie napędu maszyny, a więc i urządzenia do przesuwania arkusza. Zależnie od ustawienia wyłącznika

na ramie urządzenia przesuwającego, następuje wyłączenie maszyny po odbiciu na arkuszu określonej liczby szablonów drukarskich. Nowe urządzenie umożliwia zatem drukowanie list lub podobnych wykazów, przyczem nadzór nad maszyną jest zbędny, gdyż przy zastosowaniu nowego urządzenia nigdy nie może się zdarzyć, aby na liście odbiła się większa ilość szeregów, niż przewidziano, albo żeby maszyna szła luzem, gdy dolny koniec drukowanej listy przejdzie miejsce drukowania.

Budowa wyłącznika może być rozmaita. Najlepiej, gdy posiada on cylindryczną osłonę z zaciskiem, a prąd doprowadza się

do niego zapomocą sznura przewodowego, od którego zatyczkę wkłada się do gniazda w maszynie.

Na rysunku przedstawiono dla przykładu maszynę do drukowania adresów z urządzeniem do przerywanego przesuwania drukowanej listy według patentu Nr 3390, przyczem uwzględniono te części, które są potrzebne do zrozumienia wynalazku.

Fig. 1 przedstawia boczny widok maszyny, fig. 2 — jej widok z góry, fig. 3 i 4 wskazują widoki wyłącznika z boku i z przodu, fig. 5 — boczny widok maszyny z urządzeniem do wyłączania napędu, a fig. 6 i 7 przedstawiają przekroje wyłącznika w stanie nieczynnym i w chwili uruchomienia.

Ze stołem *a* maszyny do drukowania adresów znanej budowy jest połączone w dowolny sposób powyżej miejsca drukowania *e* urządzenie do przesuwania arkusza *f* w kierunku poprzecznym do toru szablonów drukarskich. Urządzenie do przesuwania arkusza *f* składa się, jak wiadomo, z dwóch bocznych belek *g*, *h* dowolnego kształtu, które wspólnie z usztywniającymi poprzecznicami tworzą ramę nośną i prowadną dla płyty prowadnej *i*, połączonej z urządzeniem zaciskowym *w'* dla arkusza *f*. Przerywany napęd płyty prowadnej *i* w kierunku strzałki *q* uskutecznia się w opisywanej maszynie zapomocą zębniicy *l*, która przesuwa się w bocznej listwie *h* naprzód i zpowrotem pod działaniem tłoczącej dźwigni *b* maszyny drukarskiej za pośrednictwem ramienia *n*, przyczem zębniica ta działa na zapadkę *r*, osadzoną na płycie prowadnej *i*. Po każdorazowym oddrukowaniu szablonu drukarskiego płyta prowadna *i* przesuwa się o szerokość jednego wiersza w kierunku strzałki *q*. Początkowe położenie płyty prowadnej *i* ogranicza oporek *14* bocznej belki *g* oraz nastawiana łapka *13* płyty prowadnej *i*. Na bocznej belce *g* przesuwa się wyłącznik elektryczny *20*, którego cylindryczna osłona *21* jest zaopatrzona w zacisk nastawniczy *22* tak, że

można go zapomocą nakrętki skrzydłowej *23* ustawić w dowolnem miejscu na belce *g*. W celu całkowitego wyzyskania długości ramy urządzenia do przesuwania, boczna belka *g* jest dłuższa od belki *h*, więc wyłącznik *20* można przestawić tak daleko w tył, że jego przedni koniec leży poza tylnym końcem bocznej belki *h*.

Wnętrze wyłącznika *20* jest wykonane według fig. 6 i 7. Posiada on dwa stałe izolowane pręciki stykowe *24*, wkręcone w śruby łącznikowe *25* do elektrycznych przewodów *26*. Pokrywka *27* zamyka wyłącznik od tyłu i posiada otwór do przepuszczenia przewodnika *26'*. W przedniej części osłony *21* znajduje się izolacyjna tarcza *28*, przesuwana na sworzniu *29* i posiadająca na czołowej powierzchni pierścień *30* z materiału, przewodzącego elektryczność. Sworznie *29* jest prowadzony tylnym końcem w szczelinie *31* kadłuba *32* z materiału izolacyjnego, a jego przedni koniec jest zakończony sworzniem *33*, wystającym z przodu osłony *21*. Między końcową kryzą sworznia *33* a tarczą *28* jest założona na sworzniu *29* sprężyna *34*, a z drugiej strony tarczy *28* opiera się druga sprężyna *35*, założona również na ten sworznie *29* i trzymana przez jego kryzę *36*.

W stanie nieczynnym części wyłącznika *20* zajmują położenie, przedstawione na fig. 6; wówczas sprężyna *34* odsadza sworznie *33* jaknadalej nazewnątrz, a sprężyna *35* odsadza tarczą stykową *30* od końców pręcików *24*. Gdy jednak po odbiciu pewnej liczby szablonów drukarskich łapka *13* uderzy, zgodnie z fig. 7, w sworznie *33*, to wpędza go wewnątrz, a sprężyna *34*, która jest mocniejsza od sprężyny *35*, przyciska tarczę *28*, *30* do pręcików stykowych *24* i zamyka obwód prądu, wyłączając maszynę w sposób poniżej opisany. Aby wyłącznik znowu otworzyć, należy tylko cofnąć płytę prowadną *i* wraz z łapką *13* w początkowe położenie, wówczas ustanie nacisk na sworznie *33*, i sprężyny *34*, *35* sprowadzą części

wyłącznika znowu w położenie, wskazane na fig. 6.

W celu wprowadzenia wyłącznika w obwód prądu, przerywającego napęd maszyny drukarskiej, służy zatyczka 37, umieszczona na jej stole. W tenże obwód prądu jest włączony elektromagnes 38. Kotwicę 39 tego elektromagnesu tworzy pokrętna podwójna dźwignia, której krótszy koniec 40 współdziała z haczykowatym końcem 41 pokrętej dźwigni zapadkowej 42. Górny koniec 43 dźwigni 42 wchodzi w wykroj drażka 44, o ile kotwica 39 zajmuje takie położenie, jak na fig. 5, to znaczy, o ile magnes 38 nie jest wzbudzony. Na drażek 44 działa sprężyna (nie wskazana na rysunku), która stale odsadza drażek 44 w górę. Gdy drażek 44 jest przesunięty w górę, to prąd do napędu maszyny jest przerywany, a jego włączanie skutecznia się przez opuszczenie dźwigni 44 zapomocą pedału 45.

W czasie pracy maszyny drażek 44 zajmuje więc położenie, jak na fig. 5. Jeżeli jednak wyłącznik 20 zamknie obwód prądu elektromagnesu 38, to ten ostatni przyciąga kotwicę 39, wskutek czego górny koniec 43 dźwigni zapadkowej 42 wychodzi z wykroju drażka 44, który wówczas przesuwa się w górę i wyłącza napęd maszyny drukarskiej.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie w maszynach do drukowania adresów lub podobnych tłocznich drukarskich, służące do samoczynnego przerywanego przesuwania arkusza, druko-

wanego zapomocą szablonów, poruszanych naprzód jeden za drugim po torze przewodnym, według patentu Nr 3390, znamienne tem, że posiada elektryczny wyłącznik (20), przesuwany na ramie urządzenia do przesuwania drukowanego arkusza oraz dający się ustawiać w dowolnym miejscu, i w który po odbiciu pewnej liczby szablonów drukarskich, odpowiadającej jego nastawieniu, uderza płyta przewodna (i) z drukowanym arkuszem, wskutek czego następuje samoczynne wyłączenie napędu maszyny, a więc i urządzenia do przesuwania arkusza.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tem, że wyłącznik (20) składa się z cylindrycznej osłony (21), zaopatrzonej w urządzenie zaciskowe (22, 23), w której wnętrzu przesuwa się między sprężynami (34, 35) płyta stykowa (28, 30), dająca połączenie obwodu elektrycznego między dwoma izolowanymi pręcikami stykowymi (24), znajdującymi się wewnątrz osłony, przyczem połączenie to skutecznia się, gdy płyta przewodna (1, 13) uderzy w wystający z osłony (21) sworzeń (33), który wtedy wbrew działaniu sprężyny (34) wsuwa się do wnętrza, a sprężyna (34) odsadza płytę stykową (28, 30) ku pręcikom stykowymi (24) wbrew działaniu słabszej sprężyny (35), odsadzającej ze swej strony płytę stykową (28, 30) od pręcików (24), gdy ustanie nacisk na sworzeń (33).

Adrema Maschinenbauges.
m. b. H.

Zastępca: M. Kryzan,
rzecznik patentowy.

